

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.023.02.2019

Anna Murias, Dyrektor
VIII Liceum Ogólnokształcącego
im. Stanisława Wyspiańskiego w Rzeszowie
ul. Stanisława Wyspiańskiego 16A,
35-111 Rzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/028 – Kształcenie dzieci rodziców powracających do kraju oraz dzieci cudzoziemców

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	VIII Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Wyspiańskiego w Rzeszowie ul. Stanisława Wyspiańskiego 16A, 35-111 Rzeszów ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anna Murias, dyrektor Szkoły od 1 września 2016 roku.
Zakres przedmiotowy kontroli	Kształcenie dzieci obywateli polskich powracających do kraju oraz dzieci cudzoziemców.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2017/2018 – 2019/2020 (do czasu zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	<ul style="list-style-type: none"> • Monika Marciniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/181/2019 z dnia 3 października 2019 r. • Edyta Niegowska-Buko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/181/2019 z dnia 30 października 2019 r.

(akta kontroli str.1-8)

¹ Dalej: „Liceum” lub „Szkoła”. Liceum działa w ramach Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 3 w Rzeszowie.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Dyrektor Liceum zapewniła uczniom cudzoziemcom oraz uczennicy, której rodzice będący obywatelami polskimi powrócili do kraju odpowiednie warunki do zaspokojenia ich potrzeb edukacyjnych.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Dyrektor Liceum rozpoznawała potrzeby nowo przyjętych dzieci przybywających z zagranicy, zapewniając im właściwe wsparcie psychologiczno-pedagogiczne. Pozyskiwała odpowiednie do potrzeb środki finansowe na dodatkowe zajęcia z języka polskiego, zorganizowane przez organ prowadzący - Urząd Miasta Rzeszowa (dalej UM Rzeszów).

Uczniowie przybywający z zagranicy zostali przyjęci do Liceum zgodnie z warunkami i trybem określonym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw⁴.

Programy nauczania zostały zaadaptowane do potrzeb kształcenia dzieci przybywających z zagranicy. Ponadto na dodatkowych zajęciach języka polskiego wykorzystywano podręcznik przeznaczony dla dzieci przybywających z zagranicy.

Dyrektor Liceum uwzględniła kwestię oceniania osiągnięć uczniów przybywających z zagranicy w Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania (dalej: WZO) w Statucie Liceum zatwierdzonym w dniu 29 listopada 2019 r. W przedmiotowych systemach oceniania (pso) z badanych przedmiotów nie odniesiono się do oceniania osiągnięć edukacyjnych tych uczniów.

Dyrektor zorganizowała dla grupy nauczycieli pracujących z uczniami z zagranicy doskonalenie zawodowe w formie dwóch szkoleń i konferencji. Sprawowała także nadzór pedagogiczny nad obszarem kształcenia dzieci przybywających z zagranicy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą w Liceum wg stanu na 30 września 2017, 2018 i 2019 kształciło się odpowiednio: 2, 7, 10 uczniów przybywających z zagranicy⁵.

W trakcie roku szkolnego 2017/2018 przyjęto jedno dziecko obywateli polskich powracających do kraju, a w trakcie roku szkolnego 2018/2019 jedno dziecko cudzoziemców.

Dane w Systemie Informacji Oświatowej (dalej: SIO) dotyczące liczby cudzoziemców prezentowały te same wartości, co Księga uczniów tj. odpowiednio: 2, 6, 9⁶ uczniów.

Arkusze organizacji pracy szkoły i aneksy zawierały dane dotyczące liczby uczniów z zagranicy oraz przewidziane dla nich zajęcia dodatkowych z języka polskiego w wymiarze po 2 godziny tygodniowo:

- w roku szkolnym 2017/2018 dla 2 uczniów klasy pierwszej (zajęcia indywidualne) - aneks nr 1 z dnia 21.08.2017 r.;
- w roku szkolnym 2018/2019 dla:

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz.U. poz. 1655, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie uczniów przybywających z zagranicy.

⁵ 11 uczniów będących dziećmi cudzoziemców i 1 dziecko obywateli polskich powracających do kraju. Po raz pierwszy uczniowie z zagranicy przyjęci zostali do Liceum w roku szkolnym 2017/2018

⁶ Wg stanu na 30 września, dane zostały zaktualizowane w ciągu roku o uczniów przyjętych w trakcie roku.

- 2 uczniów z klasy drugiej (zajęcia indywidualne) zgłoszono w arkuszu z dnia 20.04.08.2018 r.;
- 3 uczniów klasy pierwszej⁷ (zajęcia indywidualne)⁸ zgłoszono w aneksie nr 1 z dnia 23.08.2018 r.;
- jednego ucznia klasy trzeciej⁹ (zajęcia indywidualne) zgłoszono w aneksie nr 2 z dnia 10.09.2018 r.;
- jednego ucznia klasy pierwszej¹⁰ (zajęcia indywidualne) zgłoszono w aneksie nr 10 z dnia 28.02.2019 r.;
- w roku szkolnym 2019/2020 dla:
  - 2 uczniów klasy trzeciej (zajęcia w grupie dwuosobowej); zgłoszono w arkuszu z dnia 29.04.2019 r.;
  - 4 uczniów klasy drugiej (zajęcia w grupie czterosobowej); zgłoszono w aneksie nr 1 z 21.08.2019 oraz nr 3 z 30.09.2019 r. ¹¹;
  - 3 uczniów klasy pierwszej (zajęcia w grupie trzyosobowej); zgłoszono w aneksie nr 1 z 21.08.2019 r. oraz nr 3 z dnia 30.09.2019 r. ¹²

Dyrektor Liceum nie przedstawiła dokumentacji potwierdzającej ustalenie, w porozumieniu z organem prowadzącym tygodniowego rozkładu zajęć.

Wydatki Szkoły związane z kształceniem uczniów przybywających z zagranicy w latach 2017-2019 dotyczyły wyłącznie prowadzenia dodatkowych zajęć z języka polskiego i wynosiły odpowiednio: w 2017 r.- 4,7 tys. zł, w 2018 r.- 18,8 tys. zł, w 2019 r. - 20 tys. zł¹³.

(akta kontroli str.9-41)

W latach objętych kontrolą Dyrektor przekazywała na dzień 30 września do bazy danych SIO dane dziedzinowe uczniów przybywających z zagranicy korzystających z bezpłatnej nauki języka polskiego ujmując w SIO odpowiednio: 2, 6 i 9 uczniów. Dane te były zgodne z wykazem uczniów ujętych w dziennikach zajęć pozalekcyjnych z języka polskiego.

(akta kontroli str.42 - 83)

2. W okresie objętym kontrolą w Liceum naukę rozpoczęło łącznie 12 uczniów przybywających z zagranicy, z tego: w 2017/2018 - 3¹⁴, w 2018/2019 - 5¹⁵, w 2019/2020 - 4¹⁶.

Wszyscy uczniowie przyjęci zostali na podstawie dokumentów wskazanych w § 2 pkt 3 lit a i b rozporządzenia w sprawie uczniów przybywających z zagranicy oraz na podstawie dokumentów potwierdzających ukończenie szkół w Polsce. Zostali oni zakwalifikowani zgodnie z § 6 pkt 1 ww. rozporządzenia do odpowiedniej klasy Liceum:

⁷ Przyjętych od 1 września 2018 r.

⁸ Od marca 2019 r. zajęcia grupowe dla dwóch uczennic, w związku z przyjęciem 25.02.2019 r. jednego ucznia i zgłoszeniem aneksem nr 10 zajęć dodatkowych dla niego.

⁹ Przyjętego od 1 września 2018 r.

¹⁰ Przyjętego od 25 lutego 2019 r. dołączony do grupy od marca 2019 r. W wyniku przyjęcia ucznia od marca 2019 r. zostały utworzone

¹¹ Zgłoszone aneksem nr 1 dwie grupy po dwie osoby zostały zmienione w związku z odejściem 30.08.2019 r. jednego ucznia klasy drugiej, aneksem nr 3 dołączono ucznia przyjętego 1.09.2019 do klasy drugiej i ostatecznie utworzono jedną grupę dla 4 osób.

¹² Przyjętych od 1 września 2019 r..

¹³ Wg stanu na 31 października i te stanowiły odpowiednio 0,17%, 0,68% i 0,9% wydatków Szkoły ogółem

¹⁴ dwóch uczniów (UC) do 30 września 2019, jeden (UOP) po 30 września, tj.: 16.11.2017 r. .

¹⁵ czterech uczniów (UC) do 30 września 2019, jeden (UC) po 30 września, tj.: 25.02.2019 r. .

¹⁶ czterech uczniów (UC) do 30 września 2019 r.

-w 2017/2018 3 uczniów do klasy pierwszej, (w tym 2 na podstawie świadectw potwierdzających uczęszczanie ucznia do szkoły za granicą, jeden na podstawie ukończenia gimnazjum w Polsce);

- w 2018/2019 4 uczniów do klasy pierwszej (na podstawie świadectw potwierdzających uczęszczanie ucznia do szkoły za granicą), jeden do klasy trzeciej (na podstawie świadectwa ukończenia klasy drugiej liceum w Polsce);

- w 2019/2020 r. 3 uczniów do klasy pierwszej (jeden na podstawie świadectw potwierdzających uczęszczanie ucznia do szkoły za granicą, 2 na podstawie ukończenia szkoły podstawowej w Polsce), jeden uczeń do klasy drugiej (na podstawie świadectwa ukończenia klasy pierwszej liceum w Polsce).

Uczniowie zostali przyjęci na podstawie wniosków o przyjęcie kandydata do szkoły ponadgimnazjalnej podpisanych przez rodzica/rodziców lub opiekunów prawnych.

(akta kontroli str. 84-89)

3. Wstępne rozpoznanie potrzeb psychologiczno-pedagogicznych uczniów z zagranicy prowadzono na spotkaniu w sprawie przyjęcia do Szkoły w obecności dyrektora Liceum i nauczyciela języka polskiego oraz pedagoga szkolnego. Dokumentowano to wypełniając kwestionariusz pn. „Diagnoza ucznia obcokrajowca/powracającego z zagranicy”¹⁷ (dalej: Kwestionariusz wywiadu).

Po przyjęciu ucznia do Szkoły nauczyciele rozpoznawali poziom wiedzy i umiejętności uczniów z języka polskiego i innych przedmiotów obowiązkowych przeprowadzając testy diagnozujące. Ich wyniki - wraz z zaleceniami - odnotowywali w opracowanym przez Szkołę arkuszu pn. *Diagnoza potrzeb ucznia obcokrajowca/powracającego z zagranicy* (dalej: Diagnoza potrzeb ucznia lub arkusz Diagnozy potrzeb). Zawierał on m.in. informacje dotyczące mocnych i słabych stron dziecka, rozpoznanie potrzeb, w tym wyniki testów z danego przedmiotu¹⁸ z zaleceniami, zaplanowane działania wspierające oraz ewentualne inne uwagi dotyczące funkcjonowania ucznia.

Z 12 Kwestionariuszy wywiadu i Diagnoz potrzeb ucznia 11 zawierało zalecenia dotyczące potrzeby organizacji zajęć dodatkowych z języka polskiego (dla wszystkich cudzoziemców).

(akta kontroli str. 90-145, 185-194)

W procesie kształcenia uczniów z zagranicy posługiwano się programami ogólnodostępnymi - wydawnictw pedagogicznych, które nie uwzględniały kwestii nauczania dzieci przybywających z zagranicy w odniesieniu do wymagań programowych, form i metod pracy. W nauczaniu języka polskiego na dodatkowych zajęciach z języka polskiego wykorzystywano podręcznik HURRA!!! Po Polsku Wydawnictwa Prolog,¹⁹ dedykowany dla dzieci przybyłych z zagranicy. Jednocześnie nauczyciele wykorzystywali do pracy z uczniami materiały opracowane przez Ośrodek Rozwoju Edukacji Polskiej za Granicą oraz inne dostępne w bibliotece opracowania w formie papierowej i elektronicznej.²⁰

(akta kontroli str. 146-170)

¹⁷ Kwestionariusz wywiadu dyrektora szkoły z uczniem i rodzicami/opiekunami prawnymi

¹⁸ Testy przeprowadzono dla całego oddziału bez modyfikowania, a wyniki przedstawiano procentowo.

¹⁹ - podręcznik HURRA!!! Po polsku część 1, A. Szymkiewicz, M. Małolepsza (podręcznik studenta), Kraków 2010 wydanie 3; podręcznik HURRA!!! Po polsku część 2, A. Burkat, A. Jasińska (podręcznik studenta, zeszyt ćwiczeń i podręcznik nauczyciela), Kraków 2017, wydanie 3 druk z 2010;

- podręcznik HURRA!!! Po polsku część 2, A. Burkat, A. Jasińska (zeszyt ćwiczeń), Wydawnictwo Prolog, Kraków 2018, wydanie 3 druk z 2010.

²⁰ W formie elektronicznej – na trzech komputerach na dysku c:\pomoce dla nauczycieli\cudzoziemcy. W formie papierowej Praca z uczniem cudzoziemskim – Przewodnik dobrych praktyk dla dyrektorów, nauczycieli, pedagogów i psychologów, A. Bernacka - Langier i inni, Warszawa 2011; Nauczyciel – wychowawca wobec zagrożeń dyskryminacji; Wykorzystanie dramy i technik teatralnych w procesie kształtowania postaw tolerancji, Marzena Tudek, ORE; Uczniowie z różnych kultur w szkole, Bogumiła Lachowicz i inni, MEN, ORE; W polskiej szkole. Materiały do pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym. Przewodnik, M. Pamuła-Behrens, M. Szymańska, MEN; Inny w polskiej szkole – poradnik dla nauczycieli pracujących z uczniami cudzoziemskimi A. Bernacka-Langier, B. Janik-Płocińska i inni, Warszawa 2010.

W odniesieniu do programów nauczania, w celu ich adaptacji do potrzeb kształcenia dzieci z zagranicy opracowano na zespołach przedmiotowych „Dostosowanie wymagań edukacyjnych, warunków nauki do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia – obcokrajowca lub powracającego z zagranicy” (dalej: Dostosowania), m.in:

- w dniu 18.09.2017 r. na Zespole Nauczycieli Matematyki i Informatyki z matematyki;
- w dniu 16.10.2017 r. na Zespole Humanistycznym z języka polskiego i historii;
- w dniu 16.10.2017 r. na Zespole Przyrodniczym z geografii i biologii.

Dostosowania zawarte w tych dokumentach dotyczyły form, metod pracy oraz ogólnych wskazań dotyczących stosowania wymagań edukacyjnych, w szczególności:

- z języka polskiego wprowadzono możliwość czytania lektur w języku rodzimym, formułowania tez bez pogłębiania argumentacji, demonstrowania znaczeń wyrazów poprzez gesty, zdjęcia, formułowanie krótkich poleceń, wydłużenie czasu pracy na sprawdzianach;
- z matematyki wymagano przede wszystkim rozumowania matematycznego, sprawności rachunkowej poprzez budowanie zadań w sposób prosty i zrozumiały dla ucznia, upraszczano treść zadań tekstowych z podręcznika, głośne odczytywanie treści zadań upewniając się że uczeń rozumie kontekst i polecenie matematyczne, w czasie sprawdzianu zwiększenie ilości czasu lub zmniejszenie liczby zadań;
- z historii wprowadzono możliwość pracy ze słownikiem dwujęzycznym, stosowanie materiałów ikonograficznych, uwzględnianie w ocenie zaangażowania w pracę, dostrzeganie każdego sukcesu;
- z geografii wymagano przede wszystkim zrozumienia zjawisk i procesów zachodzących w przestrzeni geograficznej, posługiwania się mapą, treści zadań i polecenia formułowano w sposób prosty i zrozumiały dla ucznia, wyjaśnienie pojęć przedstawiano obrazowo, w odniesieniu do konkretnego, wykorzystywanie materiału graficznego;
- z biologii stosowano język instrukcji w komunikacji – krótkie, jasne i precyzyjne polecenia, odczytywano głośno polecenia, upewniając się że uczeń rozumie zarówno czytany tekst jak i polecenie.

Plany pracy dydaktycznej nauczycieli nie zawierały odniesień do pracy z uczniami cudzoziemskimi.

(akta kontroli str. 164-184)

3a. W okresie objętym kontrolą w Liceum nie utworzono oddziałów przygotowawczych.

(akta kontroli str. 13, 42-83,195)

4. Pedagog szkolny rozpoznawała potrzeby wszystkich 12 uczniów przyjętych od roku szkolnego 2017/2018 wykorzystując do tego celu, opracowaną i udostępnioną Szkole przez Uniwersytet Rzeszowski *Ankiętę dla klasy pierwszej* (ogólną wykorzystywaną dla wszystkich uczniów).

Dla uczniów przybywających z zagranicy wypełniany był dodatkowo arkusz „Rozpoznanie psychologiczno-pedagogicznych indywidualnych potrzeb ucznia obcokrajowca/powracającego z zagranicy”. Zawierał on informacje dotyczące rozpoznania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, m.in: zainteresowania sportem czy muzyką, stopień opanowania języka polskiego, szerokie zainteresowania literaturą, łatwość w nawiązywaniu kontaktów, podatność na wpływ otoczenia, małą motywację do nauki. Wskazywano działania do podejmowania w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej m.in.: docenianie

i wykorzystanie mocnych stron ucznia, włączanie w życie klasy i szkoły, angażowanie w konkursy oraz praca nad wzmocnieniem motywacji.

W działaniach wspierających zapisano m.in.: aktywne włączanie ich w akcje i uroczystości szkolne, integrację z klasą poprzez warsztaty i zajęcia z pedagogiem. Nie wskazano na konieczność zorganizowania specjalistycznych form pomocy.

Rodzice uczniów byli informowani o rozpoznawaniu i dokumentowaniu potrzeb uczniów z zagranicy przez wychowawców na wywiadówce lub w czasie pierwszego kontaktu z wychowawcą.

W ramach prowadzonych warsztatów, porad i konsultacji pedagog na bieżąco monitorowała potrzeby uczniów z zagranicy i włączała ich w działania szkoły np. w kółku teatralnym czy akcji charytatywnej. W latach 2017/2018 – 2019/2020²¹ przeprowadziła porady i konsultacje odpowiednio dla: 2 uczniów (po 1 godzinie w roku), 3 uczniów (po 1, 4 i 3 godziny w roku), 7 uczniów (po 1 godzinie w roku). W okresie tym w zorganizowanych przez nią warsztatach uczestniczyło odpowiednio: 3, 7 i 2 uczniów.²²

Pedagog organizowała dla poszczególnych oddziałów w ramach godzin wychowawczych zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się oraz związane z wyborem kierunku kształcenia, w których uczestniczyli uczniowie przybywający z zagranicy, tj.:

- w roku szkolnym 2017/2018 trzech uczniów uczestniczyło w zajęciach rozwijających umiejętności uczenia się oraz w zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia²³;

- w roku szkolnym 2018/2019 trzech uczniów uczestniczyło w zajęciach rozwijających umiejętności uczenia się, siedmiu uczniów w zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia²⁴;

- w roku szkolnym 2019/2020 dwóch uczniów uczestniczyło w zajęciach rozwijających umiejętności oraz w zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia²⁵;

W okresie objętym kontrolą pedagog określała na koniec każdego semestru postępy swoich działań, zapisując wyniki pracy z uczniami w *Analizie sytuacji wychowawczej*. Odnotowała w nich m.in., że uczniowie lepiej integrują się z polskimi uczniami i lepiej radzą sobie w funkcjonowaniu społecznym, coraz odważniej komunikują się w języku polskim, a następstwem oddziaływań wychowawczych jest dobra integracja z klasą.

(akta kontroli str. 283 – 441, 443-441)

W Statucie Szkoły uchwalonym przez Radę Pedagogiczną w dniu 9 października 2017 r. określono, że informacje dotyczące wsparcia psychologiczno-pedagogicznego zawiera dokument pn. „System pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wspierania uczniów”.²⁶

(akta kontroli str. 196-204, 227-245)

²¹ Do dnia 30 września 2019 r.

²² Od 1 do 24 godzin w roku.

²³ Od 2 do 3 godziny w roku.

²⁴ Od 1 do 6 godzin w roku.

²⁵ Po 2 godzin w roku.

²⁶ Zapisano w nim, m.in. iż: pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia wynikających ze zmiany środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą; realizowana jest przez każdego nauczyciela w bieżącej pracy z uczniem poprzez: dostosowanie wymagań edukacyjnych, rozpoznawanie sposobu uczenia się ucznia i stosowanie skutecznej metodyki jego nauczania, indywidualizacji pracy na zajęciach dodatkowych oraz dostosowaniu warunków nauki do potrzeb psychofizycznych; zorganizowanie form pomocy zinstytucjonalizowanej odbywa się po rozpoznaniu takich potrzeb przez nauczycieli i specjalistów; obowiązkiem każdego nauczyciela jest dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia; nauczyciele uczący tego samego przedmiotu współdziałają (w ramach zadań zespołów przedmiotowych) w celu wymiany doświadczeń oraz wypracowania jednolitych wzorów dostosowań w zależności od specjalnych potrzeb ucznia.

W trakcie kontroli NIK w Statucie uchwalonym w dniu 29 listopada 2019 r. dokonano dodatkowych zapisów dotyczących uczniów z zagranicy, tj. pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniom przybywającym z zagranicy lub obcokrajowcom oraz ich rodzicom i polega na:

- rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb edukacyjnych oraz stopnia znajomości przez ucznia języka polskiego;
- dostosowaniu wymaga edukacyjnych, metod i form pracy, sposobu oceniania do specyficznych potrzeb ucznia;
- wspierania ucznia w adaptacji do polskiego systemu edukacyjnego, w poznawaniu nowego środowiska, w integracji z polskimi rówieśnikami;
- wspieraniu rodzin obcokrajowców w funkcjonowaniu w polskiej rzeczywistości.

(akta kontroli str. 246-282)

Nauczyciele rozpoznawali potrzeby ucznia z zagranicy na podstawie wyników ogólnych testów diagnozujących z poszczególnych przedmiotów,²⁷ które zapisywali w arkuszach Diagnozy potrzeb ucznia z adnotacją dotyczącą wsparcia w nauce. W 11 z 12 ww. Kwestionariuszy wywiadu i Diagnoz potrzeb ucznia wpisano w rodzaju wsparcia potrzebę organizacji zajęć dodatkowych z języka polskiego w wymiarze 2 godzin tygodniowo²⁸. Natomiast nie wskazano na potrzebę uzupełnienia różnic programowych z innych przedmiotów obowiązkowych.

Dyrektor nie zorganizowała form pomocy oraz zajęć specjalistycznych określonych w § 6 ust. 2 oraz § 8-11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach²⁹, ponieważ w wyniku rozpoznania nie wykazano takiej potrzeby.

(akta kontroli str105-145, 442, 444)

Dla wszystkich uczniów, u których rozpoznano potrzebą dodatkowych zajęć z języka polskiego, o których mowa w § 17 ust. 1-2 rozporządzenia w sprawie uczniów przybywających z zagranicy, takie zajęcia zorganizowano, w tym:

- w roku szkolnym 2017/2018 dla 2 uczniów (indywidualnie) w wymiarze dwóch godzin tygodniowo;
- w roku szkolnym 2018/2019 dla 6 uczniów (indywidualnie) w wymiarze dwóch godzin tygodniowo;
- roku szkolnym 2019/2020 dla 9 uczniów w 3 grupach:
  - pierwsza grupa dla dwóch uczniów klasy 3 (2 godziny tygodniowo);
  - druga grupa dla czterech uczniów klasy 2 (2 godziny tygodniowo);
  - trzecia grupa dla trzech uczniów klasy pierwszej (2 godziny tygodniowo).

Ustalony przez Dyrektora Liceum z Urzędem Miasta Rzeszowa wymiar godzin był zgodny z określonymi przez nauczycieli potrzebami i z przepisami ww. rozporządzenia.

Nauczyciele języka polskiego dokumentowali przebieg nauczania w dziennikach zajęć języka polskiego dla cudzoziemców oraz określali wyniki swoich działań zapisując w nich postępy pracy uczniów na zakończenie roku szkolnego.³⁰

Przy udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej Dyrektor Liceum współdziałała z rodzicami uczniów informując ich o bieżącej sytuacji ucznia na spotkaniach z rodzicami, poprzez dziennik elektroniczny i w formie indywidualnych

²⁷ Historii, biologii, matematyki i geografii

²⁸ Dla wszystkich cudzoziemców.

²⁹ Dz.U. poz. 1591, ze zm.

³⁰ W ocenie postępów uczniów wpisano m.in.: przez rok zrobiła duże postępy w posługiwaniu się językiem polskim, swobodnie czyta i w większości poprawnie wymawia polskie słowa, bez problemu buduje zdania pojedyncze, próbuje posługiwać się strukturami złożonymi, w wypowiedziach zdarzają się kalki z języka ukraińskiego, błędy składniowe lub fleksyjne. Wskazane Są dalsze lekcje dodatkowe z j. polskiego.

konsultacji z nauczycielami. Nie współpracowała w tym zakresie z innymi podmiotami.

(akta kontroli str. 445-527)

5. Wewnętrzne Zasady Oceniania określone w Statucie Szkoły zatwierdzonym uchwałą Rady Pedagogicznej nr 35/2017 z 9 października 2017 r. nie zawierały postanowień odnoszących się do kwestii oceniania osiągnięć uczniów przybywających z zagranicy. Zapisów takich nie było również w zatwierdzonych programach nauczania i przedmiotowych systemach oceniania³¹

Ogólne zasady oraz warunki sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów przybywających z zagranicy zawarto w Dostosowaniach opracowanych 18 września i 16 października 2017 r. przez zespoły przedmiotowe³², m.in. dotyczyło to: uwzględniania możliwości językowych ucznia cudzoziemca w ocenie prac domowych, akceptowanie każdej wypowiedzi świadczącej o zrozumieniu zagadnienia oraz stosowanie w pierwszym roku nauki w polskiej szkole obniżonych kryteriów „oceny punktowej”. W pierwszym roku nauki w stosowano obniżone kryteria oceny punktowej, tj.: poniżej 20% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny, 20%-29% dopuszczający, 30%-39% plus dopuszczający, 40%-49% dostateczny, 50%-59% plus dostateczny, 60%-69% dobry, 70%-79% plus dobry, 80%-89% bardzo dobry, 90%-100% celujący³³.

(akta kontroli str. 205-224, 164-166, 174-184, 528-529)

W Statucie Szkoły zatwierdzonym uchwałą Rady Pedagogicznej nr 33/2019 w dniu 29 listopada 2019 r. - w trakcie kontroli NIK, w WZO zawarto zapisy dotyczące oceniania. Stwierdzono, że oceniając osiągnięcia należy stosować różnorodne narzędzia służące do sprawdzania wiedzy i umiejętności dostosowane do poziomu opanowania języka (np. testy wyboru, wykresy, mapy, ilustracje), a w pierwszym roku nauki w Szkole stosować obniżone kryteria oceny punktowej.

W okresie objętym kontrolą w przedmiotowych zasadach oceniania wybranych do badania przedmiotów nie określono wymagań programowych, powiązanych ze skalą stopni szkolnych, stanowiących podstawę oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów przybyłych z zagranicy. Zgodnie z art. 44b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³⁴ ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.

(akta kontroli str. 260-263, 528)

6. W okresie objętym kontrolą nie było przypadków przystąpienia do egzaminu zewnętrznego przez uczniów przybywających z zagranicy.

W roku szkolnym 2019/2020 wstępną deklarację przystąpienia do egzaminu maturalnego złożyły dwie uczennice w dniach 19 i 25 września 2019 r. Uczniów i rodziców poinformowano o możliwości dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego na lekcji z wychowawcą oraz na spotkaniu z rodzicami.

(akta kontroli str. 530--550)

31. Badaniem objęto 5 przedmiotów: języka polskiego, historii, matematyki, geografii i biologii. Dyrektor wyjaśniła, że Nieuregulowanie w WZO z 2017 r. odrębnie kwestii oceniania dzieci przybyłych z zagranicy, wynikało z faktu iż dopiero od 1 września 2017 r. do Liceum przyjęci zostali pierwsi uczniowie cudzoziemcy.

32. Dotyczące języka polskiego, historii, matematyki, geografii i biologii.

33. W WZO z 2017 r. stosowano kryteria oceny punktowej, tj.: poniżej 40% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny, 40%-45% dopuszczający, 46%-49% plus dopuszczający, 50%-64% dostateczny, 65%-74% plus dostateczny, 75%-84% dobry, 85%-89% plus dobry, 90%-100% bardzo dobry, ocenę celującą otrzymywał uczeń który uzyskał liczbę punktów wymaganą oceną bardzo dobrą oraz rozwiązał nadobowiązkowy problem.

34. Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, ze zm..

7. W okresie objętym kontrolą placówki dyplomatyczne lub konsularne kraju pochodzenia dzieci cudzoziemców, działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również stowarzyszenia kulturalno-oświatowe określonej narodowości, nie występowały z inicjatywą zorganizowania w Liceum nauki języka i kultury kraju pochodzenia dzieci cudzoziemców.

(akta kontroli str. 551-552)

W badanym okresie Dyrektor Liceum zapewniła uczestnictwo dzieci cudzoziemców z życia szkoły poprzez:

- angażowanie w działania wolontariatu szkolnego (5 uczniów);³⁵
- angażowanie w działania koła Caritas (4 uczniów);³⁶
- włączanie do kół zainteresowań działających w szkole (chór szkolny – 3 uczennice, szkolny teatr – 4 uczennice);³⁷
- włączanie w reprezentowanie szkoły poczet sztandarowy – (1 uczeń);³⁸
- udział w projekcie szkolnym propagującym wielokulturowość Europejski Dzień Języków (3 uczniów);³⁹
- udział w konkursie pn. Konkurs piosenki obcojęzycznej (3 uczennice);⁴⁰
- uczestnictwo w wymianie młodzieży polsko-niemieckiej (1 uczennica);⁴¹
- udział w akcjach antydyskryminacyjnych m.in.: „Dzień bez przemocy”, „Dzień Życzliwości” (9 uczniów).⁴²

Dyrektor poinformowała, że w bieżącym roku szkolnym planuje zorganizować *Dzień Ukraiński w polskiej szkole*.

Uczennica z Ukrainy zorganizowała w Szkole z własnej inicjatywy naukę języka ukraińskiego dla polskich uczniów. Zajęcia prowadzi od początku roku szkolnego 2019/2020 po godzinach lekcyjnych dla grupy 8-10 osób.

W dniu 16 marca 2018 r. Dyrektor Liceum⁴³ złożyła wniosek o fundusze w ramach Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży, uzasadniając go m.in. przyjęciem do Liceum dwóch uczniów z Ukrainy, chęcią poznania kultury i wzmocnienia relacji. Projekt nie został jednak zakwalifikowany do dofinansowania.

(akta kontroli str. 553-572)

W dzienniku pedagoga szkolnego nie odnotowano przypadków nietolerancji wobec uczniów przybywających z zagranicy

(akta kontroli str. 573-576.)

8. W Liceum od dnia 15 kwietnia 2016 r. obowiązywał Regulamin organizowania i dofinansowania form doskonalenia zawodowego⁴⁴.

W Regulaminie określono, że doskonalenie zawodowe, a więc podnoszenie wiedzy ogólnej i zawodowej jest obowiązkiem i uprawnieniem nauczycieli. Doskonalenie zawodowe nauczycieli ma na celu w szczególności dążenie do zaspokojenia potrzeb wychowawczo - dydaktycznych szkoły. Nauczyciele zgłaszają potrzeby

35 8.12.2017 Szlachetna paczka-2 uczniów, 20.12.2017 Akcja Towarzystwa Przyjaciół Dzieci- pakowanie żywności 1 dziecko, 7.12.2018 Szlachetna paczka – 3 dzieci, 6.12.2019 Szlachetna paczka -3 dzieci.

36 Grudzień 2018 Zbiórka żywności w sklepie FRAC – 3 uczniów, 7.12.2019 r. zbiórka żywności w sklepie FRAC – 2 uczniów

37 Chór: 16-17.01.2018 r. Misterium – „Jasełka” – 3 uczennice, 9.11.2018 r. akademii z okazji 100 rocznicy Odzyskania Niepodległości – 2 uczennice, 19.01.2019 r. – jubileusz 30-lecia szkoły – 3 uczennice; szkolny teatr 19.03.2018 r. Spektakl „Ręce” – 3 uczennice.

38 9.11.2018 r., 19.01.2019 r., 19.06.2019 r. –chorąży pocztu sztandarowego na akademii

39 26.09.2019 r. – 3 uczniów.

40 5.12.2017 2 uczennice, 18.12.2018 r. – 1 uczennica, 11.12.2019 2 uczennice.

41 Czerwiec 2019 r. – 1 uczennica.

42 8.06.2018 r. – 3 uczniów, 21.11.2018 r. – 6 uczniów, 5.06.2019 r.– 5 uczniów, 22.11.2019 r. – 7 uczniów.

43 Wniosek złożony za pośrednictwem Stowarzyszenia Inicjatyw Szkolnych „Wyspiański” założonego przez nauczycieli Liceum.

44 załącznik do Zarządzenia nr 19/2015/2016 Dyrektora z dnia 15 kwietnia 2016 r.

w zakresie doskonalenia zawodowego oraz składają wnioski o dofinansowanie wybranej indywidualnie formy doskonalenia do 30 września każdego roku szkolnego. Na podstawie propozycji nauczycieli, oraz wniosków z nadzoru pedagogicznego, dyrektor formułuje potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego, które wraz z planem Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli (dalej: WDN), zatwierdza Rada Pedagogiczna.

(akta kontroli str. 577-578)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor diagnozowała potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego w trakcie nadzoru pedagogicznego, w tym:

- w latach szkolnych 2017/2018, 2018/2019 w sprawozdaniach z nadzoru pedagogicznego z dnia 28 sierpnia 2018 r. i 30 sierpnia 2019 r., będących wynikiem monitorowania ujęto wnioski dotyczące wspomaganie i doskonalenia warsztatu nauczyciela w zakresie pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych, w tymi z zespołem Aspergera oraz z uczniem obcokrajowcem poprzez wymianę doświadczeń w ramach prac zespołu wychowawczego;
- roku szkolnym 2018/2019 w planie nadzoru ujęto podwyższanie jakości i efektywności nauczania w kontekście pracy z uczniem o szczególnych potrzebach w formie wymiany doświadczeń w ramach zespołów przedmiotowych oraz zespołu wychowawczego nt. funkcjonowania uczniów z Ukrainy;
- w roku szkolnym 2019/2020 w planie nadzoru ujęto podwyższanie jakości i efektywności nauczania w kontekście pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych w formie wymiany doświadczeń w ramach prac zespołu wychowawczego, zespołów przedmiotowych w zakresie problemów uczniów obcokrajowców oraz doskonalenie umiejętności dydaktycznych i wychowawczych w formie szkolenia „Praca z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym” w listopadzie/grudniu 2019 r.

W sprawozdaniu z realizacji WDN w roku szkolnym 2017/2018 r. , przedstawionym na zebraniu Rady Pedagogicznej z dnia 25 czerwca 2018 r. wykazano przeprowadzenie szkolenia nauczycieli dotyczącego podstaw prawnych, procesu adaptacji, trudności i sposobu pracy z uczniem obcokrajowcem, w tym sposobów oceniania, w kontekście przyjęcia do szkoły dwóch uczennic z Ukrainy.

W sprawozdaniu z realizacji WDN w roku szkolnym 2018/2019, przedstawionym na zebraniu Rady Pedagogicznej z dnia 25 czerwca 2019 r. wykazano przeprowadzenie szkolenia nt. *Praca z uczniem z zagranicy –po konferencji Szkoła na językach - uczeń z doświadczeniem migracyjnym w szkole* zorganizowanym przez Podkarpackie Kuratorium Oświaty.

(akta kontroli str. 580-613, 632)

W okresie objętym kontrolą nauczyciele Liceum uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach dotyczących zagadnień związanych z pracą z uczniem z zagranicy, tj.:

- w dniu 11 września 2017 r. w szkoleniu „Inny w polskiej szkole” (24 nauczycieli)⁴⁵
- w dniu 15 listopada 2018 r. w Wojewódzkiej Konferencji „Szkoła na językach – uczeń z doświadczeniem migracyjnym w szkole. Kształcenie uczniów cudzoziemców i powracających z zagranicy w szkole” (3 nauczycieli)⁴⁶;
- w dniu 3 grudnia 2018 r. w szkoleniu „Uczeń z doświadczeniem migracyjnym” (19 nauczycieli)⁴⁷, które poprowadziła Dyrektor i nauczyciele uczestniczący

⁴⁵ Jednogodzinne szkolenie w ramach WDN podczas zebrania Zespołu Wychowawczego

⁴⁶ Pięciogodzinna Konferencja Wojewódzka pod patronatem Wojewody Podkarpackiego zorganizowana przez Podkarpackiego Kuratorium Oświaty.

⁴⁷ Jednogodzinne szkolenie w ramach WDN podczas zebrania Zespołu Wychowawczego

w Wojewódzkiej Konferencji w dniu 15 listopada 2018 r. przekazując informacje tam uzyskane.

Dyrektor Liceum zaplanowała i zamówiła szkolenie zewnętrzne dla wszystkich nauczycieli pn. „Praca z uczniem cudzoziemskim”, którego realizację przewidziano na grudzień 2019/styczeń 2020 r. Do dnia 20 grudnia 2019 r. takie szkolenie nie odbyło się.

(akta kontroli str. 614-632)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Liceum składała do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli zgodnie z przepisami § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków⁴⁸ oraz przepisami § 4 rozporządzenia z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli⁴⁹ zgodnie z terminami określonymi przepisami prawa.

(akta kontroli str. 690-703)

9. W planach nadzoru pedagogicznego z lat szkolnych 2017/2018 - 2019/2020 ujęto łącznie: 5 ewaluacji, 10 kontroli, 15 obserwacji, 31 wspomagań i 15 monitorowań, z tego odpowiednio: w 2017/2018 - 2, 4, 5, 11, 5; w 2018/2019 – 1, 3, 5, 10⁵⁰, 5⁵¹; w 2019/2020 – 2, 3, 5, 10⁵², 5.

W latach szkolnych 2017/2018 – 2018/2019 Dyrektor sprawowała nadzór pedagogiczny nad kształceniem uczniów z zagranicy w dwóch formach, tj.: monitorowania w 2017/2018 r. i w 2018/2019 oraz wspomaganie w 2018/2019. W 2019/2020 nadzór w ww. zakresie zaplanowano w formie monitorowania i wspomaganie.

W Liceum nie objęto zagadnień dotyczących kształcenia dzieci przybywających z zagranicy w ramach innych form nadzoru, tj. ewaluacji, kontroli ani obserwacji.

(akta kontroli str. 633-686)

W sprawozdaniu z nadzoru za rok szkolny 2017/2018 z 29 sierpnia 2018 r. ujęto informacje o przyjętych po raz pierwszy do Liceum dwóch uczennicach z Ukrainy, monitorowaniu ich postępów w nauce, a także procesie adaptacji w polskiej szkole. Stwierdzono, że obie uczennice dobrze odnalazły się w społeczności, są lubiane, mają polskich przyjaciół, uzyskały dobre i bardzo dobre oceny z przedmiotów i poczyniły znaczne postępy w kompetencjach językowych (j. polski).

Wyniki nadzoru pedagogicznego zawierały następujące wnioski odnoszące się do uczniów przybywających z zagranicy:

- objęcia monitorowaniem uczniów powracających z zagranicy i cudzoziemców w zakresie ich adaptacji i funkcjonowania w polskiej szkole;
- organizacji wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych, w tymi z zespołem Aspergera oraz z uczniem obcokrajowcem poprzez wymianę doświadczeń w ramach zespołu wychowawczego.

---

⁴⁸ D.U. z 2002 r. Nr 46 poz. 430 ze zm.

⁴⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 1653.

⁵⁰ W tym 1 wspomaganie dot. kształcenia uczniów z zagranicy.

⁵¹ W tym 1 monitorowanie dot. kształcenia uczniów z zagranicy.

⁵² W tym 1 wspomaganie dot. kształcenia uczniów z zagranicy.

(akta kontroli str. 648-654)

W sprawozdaniu z nadzoru za rok szkolny 2018/2019 przedłożonym w dniu 30 sierpnia 2019 r. ujęto m.in. informacje o:

- wspieraniu uczniów m.in. poprzez organizację zajęć z języka polskiego dla cudzoziemców;
- monitorowaniu procesu adaptacji uczniów obcokrajowców w polskiej szkole. Podkreślono, iż dzięki wsparciu nauczycieli uczniowie ci dobrze radzą sobie z nauką i chętnie angażują się w różne przedsięwzięcia szkolne. Nie stwierdzono, ani nie zauważono żadnego zachowania agresywnego czy dyskryminującego ich;
- wspomaganiu nauczycieli uczących obcokrajowców poprzez przekazywanie im przez Dyrektora informacji, sugestii i wniosków po konferencji zorganizowanej przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie dotyczącej kształcenia obcokrajowców w polskiej szkole;
- wspomaganiu uczniów z zagranicy poprzez dostosowanie wymagań, metod i form pracy przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów wobec nich.

Wyniki nadzoru pedagogicznego zawierały następujące wnioski odnoszące się do uczniów przybywających z zagranicy:

- monitorowania procesu adaptacji z zagranicy w polskiej szkole, ew. rozpoznawanie przejawów dyskryminacji;
- doskonalenia warsztatu nauczycieli w zakresie pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych, w tym z *zespołem Aspergera oraz z uczniem obcokrajowcem* poprzez wymianę doświadczeń w ramach prac zespołu wychowawczego.

(akta kontroli str. 668-673)

W planie nadzoru pedagogicznego Szkoły na rok 2019/2020 przyjętym ujęto m.in.:

- wspomaganie doskonalenia warsztatu pracy nauczyciela w zakresie pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych, w szczególności z *zespołem Aspergera i uczniem obcokrajowcem* w formie wymiany doświadczeń w ramach prac zespołów wychowawczych, przedmiotowych i pedagoga;
- monitorowanie przestrzegania norm społecznych przez uczniów poprzez monitorowanie procesu adaptacji i funkcjonowania uczniów z Ukrainy w polskiej szkole (pod kątem nawiązywania relacji, ew. zachowania dyskryminacyjnego, innych trudności) przez Dyrektora szkoły i wychowawców klas.

(akta kontroli str. 674-684)

W latach szkolnych 2017/2018 - 2019/2020 w Liceum Podkarpacki Kurator Oświaty nie przeprowadził ewaluacji zewnętrznej lub kontroli dotyczącej zagadnień związanych z kształceniem dzieci z zagranicy.

(akta kontroli str. 688-689)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, 31 grudnia 2019 r.

Kontroler
Edyta Niegowska-Buko
główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor

Wiesław Motyka

*p.o. Wicedyrektora Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie*

/-/

Robert Łukasz